

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Dětský domov a Speciální školy

Adresa: 397 01 Písek, Šobrova 111

Identifikátor: 600 022 510

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 118 12 Praha 1, Karmelitská 7

Školský úřad: 397 01 Písek, Burgetova 52

Termín konání komplexní inspekce: 2. - 4. květen 2000

Čj.	071 953/2000-5063
Signatura	kg4zt202

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací program

Zařízení šíří svého vlivu zaujímá v dané oblasti velmi významné místo. V průběhu inspekce byl sledován fakt přípravy (koncepce) a plnění plánů práce na školní roky 1998/1999 a 1999/2000, a to jako v oblasti vzdělávací (přípravný stupeň pomocné školy, pomocná škola, zvláštní škola, praktická škola), tak i ve sféře naplňování poslání náhradní péče (dětského domova - přímé výchovné práce), ale i z hlediska stanovení základních priorit pro vedení, zaměstnance zařízení, vnější prezentaci apod. Obsahové zaměření výchovně vzdělávacího programu vychází z potřeb přímé vyučovací práce v rámci vzdělávacích součástí (i ve vztahu k dětem, které dochází do místní základní školy). Je zahrnuta možnost internátního ubytování i promyšlené postaveného provozu školní družiny či školního klubu (pondělí až pátek).

Nově příchozím svěřencům je v úvodní fázi pobytu věnována zvýšená pozornost - jak ve smyslu zařazení do příslušné výchovné skupiny, tak i z pohledu vedení a sociální pracovnice. V této souvislosti je dobře propracován a hlavně pak uskutečňován kontakt s odbornými pracovišti v místě i s Dětským diagnostickým ústavem v Homolích, který je územně příslušný.

Výchovně vzdělávací program zahrnuje oblast budování nezbytné míry vztahu k soukromému vlastnictví, děti jsou vedeny k přímé účasti na tvorbě prostředí celého zařízení (díleč zlepšení je potřeba realizovat v ubytovací části domova). Je snaha udržovat kontakt (diferencovaně) s rodinami svěřenců, evidentní je pozornost věnovaná otázkám reflexe a sebereflexe svěřenců. Uplatňovaný systém hodnocení je srozumitelný, nedovoluje manipulaci v rámci daných kritérií - samosprávný dětský aparát není využíván.

Nově je nabízena žákům s těžkým mentálním postižením možnost vzdělávání - přípravný stupeň pomocné školy - jež plní zároveň i funkci diagnostickou (vzdělávací program přípravného stupně je zabezpečován na velmi solidní úrovni).

Přímá výuková činnost je zabezpečována podle schválených vzdělávacích programů jednotlivých typů škol (pomocná škola a přípravný stupeň - čj. 24 035/97-22 s platností od 1. září 1997, zvláštní škola - čj. 22 980/97-22, praktická škola - čj. 22 583/96-24 s platností od 1. září 1996). Z důvodu malého počtu žáků romského etnika není využívána nabídka alternace vzdělávacího programu čj. 35 252/97-24.

Časová dotace ve sledovaných předmětech (český jazyk, matematika, pracovní vyučování, praktická cvičení, věcné učení) odpovídá příslušným učebním plánům. Učivo mají učitelé a učitelky rozpracováno v tematických plánech v rozsahu požadovaném učebními osnovami v jednotlivých ročnících. Z rozpracování učiva pracovního vyučování - dílenské práce ve zvláštní škole - není zřejmé zajištění postupného rozšiřování a upevňování požadovaných pracovních dovedností v rámci praktických činností. Žákům zvláštní školy je nabízen nepovinný předmět sportovní hry.

Sledovaná oblast je hodnocena jako spíše nadprůměrná, stav je velmi dobrý.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost

Na úseku přímé vzdělávací práce v přípravném stupni a pomocné škole pracuje celkem šest pedagogických pracovníků. Z toho tři mají vysokoškolské vzdělání, speciálně pedagogickou průpravu absolvovaly tři učitelky = 50 %. Ve zvláštní škole (Písek + Milevsko) zajišťuje vzdělávání dětí celkem dvanáct pracovníků - z toho devět s vysokoškolskou kvalifikací = 75 %, speciální pedagogiku absolvovalo celkem devět učitelů z dvanácti = též 75 %. V praktické škole působí celkem (fyzicky) šest pracovníků (5 + 1 na částečný úvazek) - z toho

dva vysokoškoláci. Speciálně pedagogickou průpravu splňuje pět pracovníků, tj. 83 %. Práci ve školní družině saturují dvě pracovnice ve složených úvazcích - kvalifikace středoškolská, speciálně pedagogická erudice chybí.

Přímá výchovná činnost je personálně řízena sedmi kmenovými vychovatelkami se středoškolským pedagogickým vzděláním, jedna vychovatelka má bakalářskou úroveň průpravy v oboru arteterapie. Speciální pedagogiku absolvovala jedna vychovatelka (včetně kurzu základního stupně kreativní a expresivní výchovy a arteterapie), tj. 12,5 %. Experienciálním psychoterapeutickým nebo sociálně psychologickým výcvikem neprošel žádný z pedagogických pracovníků.

Vedení zařízení (ředitel, dva zástupci, vedoucí vychovatel) vykazuje 100 % vysokoškolskou průpravu, speciálně pedagogická erudice je 75 %.

Výchovné poradenství je kvalifikovaně zabezpečováno v obou případech (Písek, Milevsko) vysokoškolsky vzdělaným speciálním pedagogem - soulad s vyhláškou MŠMT č. 139/1997 Sb. ze dne 28. května 1997. Pět pracovníků zařízení prošlo speciální průpravou pro osobní asistenty dětí s mentálním postižením.

V zařízení (především v oblasti mimoškolní výchovné práce) ve větší míře absentuje mužský prvek - souhrnně je poměr žen a mužů v zařízení vyjádřitelný záznamem 5 : 1 (v kategorii kmenových vychovatelek pracují jen ženy).

Třídy jsou úměrně vybaveny, prostředí je příjemné, podnětné. K výzdobě jsou využívány práce dětí, je instalována řada dvoj i trojrozměrných pomůcek, nástěnkový obsah pomáhá rozšiřovat náhled žáků na různé situace či události. Výuka pracovního vyučování a praktických cvičení probíhá ve čtyřech dílnách, vybavených pro zpracování kovu a dřeva, školní kuchyňce, dílně pro výuku šití vybavenou kvalitními šicími stroji, na školním pozemku. Dále jsou zřízeny odborné učebny hudební a rodinné výchovy. Učebnice a pracovní listy (využívání časté) mají schvalovací doložky MŠMT.

Klubovny jsou pěkné, upravené, slouží i k účelům přípravy dětí na vyučování (zpracovávání domácích úkolů). Ložnice většinou dvoulůžkové (ale je k dispozici i šestilůžková - v době inspekce zčásti neobsazená) - úpravnost a estetická úroveň různorodá (od strohosti a nízké útulnosti až k dobrému stavu). Samostatná výchovná skupina (mimo areál domova) má k dispozici byt (smlouva s Městským úřadem na 10 let, placeno nájemné) - povoleno MŠMT od 1. února 1999 v experimentální podobě. Byt 3 + 1 je pojat jako rodinná buňka pro děti s pravděpodobně dlouhodobějším pobytem v zařízení (využito i pro dvojí sourozence).

Materiální vybavenost v souhrnu odpovídá potřebám (zásadnější zásah vyžaduje ubytovací část domova), děti mají k dispozici audio i videotechniku (pozitivní způsoby využívání). Vybavenost žákovské knihovny a další technická vybavenost je na dobré úrovni.

Obecně chybí - jako pro výuku, tak i pro mimoškolní výchovnou činnost - základní vybavenost osobními počítači.

Úsek výchovné práce je materiálně zajištěn dobře (lyže, kola - vč. bicrosů, raftové čluny, společenské hry a další), je připravována řezbářská dílna, jsou zhotovovány zatravnovací tvárnice pro zlepšení vnějšího prostředí, je využíváno chatového zázemí ve Střelských Hořticích apod. Je dbáno na vytváření příjemného prostředí, organizační schéma činností umožňuje i vznik časového prostoru pro určitou dávku soukromí. Uplatňovaný systém služeb vychovatelů vytváří základnu pro dílčí kumulace období služby a volna.

Podmínky pro výchovně vzdělávací činnost jsou na velmi dobré úrovni.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti

Vnitřní řád je zpracován jak s ohledem na potřeby výukové oblasti, tak i mimoškolní výchovné práce. Jsou stanoveny základní povinnosti žáka i vymezena práva (respektace zásad Úmluvy o právech dítěte je zcela evidentní). Vnitřní řád byl projednán na pedagogické radě a je závazným dokumentem zařízení (stanoví otázky přijímání a propouštění svěřenců domova, úhrady péče, režimových záležitostí, systému hodnocení, způsobů plánování přímé práce se žáky a svěřenci, řešení útěků, kapesného apod.) - celkové zpracování odpovídá záměru ustanovení odst. 3 § 14 vyhlášky MŠ ČSR č. 64/1981 Sb.

Výchovně vzdělávací práce je organizačně pojata v systému jedné přípravné třídy pomocné školy, čtyř tříd pomocné školy, osmi + čtyř tříd zvláštní školy (Písek, Milevsko), dvou tříd praktické školy, školní družiny a čtyř výchovných skupin. Ve školní docházce i prakticky v mimoškolní době (až na „byť“), jsou společně zařazovány děti domova i děti ubytované internátně. Část dětí (svěřenců) plní povinnou školní docházku v místní základní škole.

Kontakt učitelů a vychovatelů je po formální stránce zajištěn prostřednictvím písemných informací (notýsek), neformálně pak denním stykem při přebírání dětí a na společných poradách. Je patrný společně sledovaný cíl práce, ověřována znalost pedagogických pracovníků ve smyslu potřebné míry informací o dětech (velmi dobré - vliv spolupráce se sociální pracovníci a výběru dat z osobní dokumentace žáků), je systémově zajištěna propojenost míry vzájemného vlivu obou kategorií pedagogických pracovníků. Zařízení nemá vlastního psychologa, využívá v potřebném rozsahu služeb Pedagogicko psychologické poradny v Písku - především v případech vhodné rediagnostiky či při zařazování dětí do příslušného typu školy, event. posouzení možností školního vzdělávání vůbec (přípravná třída pomocné školy)

Navštívené vyučovací hodiny měly převážně tradiční stavbu. Důraz byl kladen zejména na dostatečné procvičení a upevnění učiva. Vyučující při stanovení výukových cílů vycházeli z charakteru předmětu a možností žáků. Předměty matematiky a český jazyk jsou vyučovány ve dvouhodinových blocích. Ve většině navštívených hodin tomu odpovídal výběr vyučovacích metod, byl uplatňován individuální přístup k dětem, vhodně byly zařazovány soutěže, hry, relaxační činnosti. Snížená pozornost a větší únava žáků se projevovala zejména v hodinách vedených frontálním způsobem. Učivo je žákům předáváno věcně správně. Stanovené vyučovací cíle se většinou podařilo splnit. Výjimkou byla hodina čtení v sedmém ročníku zvláštní školy.

Pracovní vyučování probíhá ve skupinách, do kterých jsou zařazeni žáci několika ročníků. Tato situace není zohledněna v oblasti dílenských prací při volbě výrobků a postupném nácviku a procvičování dovedností a návyků stanovených učebními osnovami. Náplň dílenských prací je dána spíše materiálovými možnostmi školy, žákům různých ročníků jsou zadávány stejné úkoly. Učitelky však respektují individuální pracovní tempo žáků a pro rychlejší děti jsou připraveny rozšiřující práce.

Hodnocení žáků je motivující. Vyučující oceňují pokrok, snahu a zájem o předmět. Ve většině hodin nechybí závěrečné hodnocení třídy i jednotlivců.

Přímá výchovná práce má plánovitý charakter, jsou zpracovávány (a vedoucím vychovatelem kontrolovány) týdenní programy - vychází z ročního plánu a měsíčních přehledů. Činnosti jsou střídavě pestré a zohledňují věk i dispozice dětí. S ohledem na fakt často nevhodného a dysfunkčního rodinného prostředí a vliv pobytu dětí v tomto prostředí, je v individuální formě věnována velká pozornost i základní průpravě v oblasti společenského chování - včetně výběrových akcí kulturního či sportovního typu. Pozitivně je hodnocen vztah pracovníků zařízení (i nepedagogických) k dětem.

Případný výskyt sociálně patologických jevů je okamžitě analyzován, daří se eliminovat některé tendence (často vliv vnějšího kontaktu). Výraznější případ tohoto druhu nebyl řešen.

Specifickou oblastí činnosti domova je nabídka zájmových aktivit (buzení zájmu a jeho rozvíjení). Pracují kroužky výtvarného charakteru, keramiky (využívána pec ÚSP), zobcové flétny, kytarové hry. Je nabízena i víkendová výběrová (sportovní i jiná) činnost, děti se zúčastňují i práce v DDM v Písku (rybářství, sport aj.).

Uplatňování principu individuálního přístupu patří k základním formám přímé práce s dětmi, represivních metod není v obecnějším měřítku používáno.

Sledovaná oblast vykazuje řadu pozitiv, celkově je hodnocena jako velmi dobrá.

Interakce a komunikace

Heterogenní uspořádání a skladba jednotlivých výchovných skupin, propojenost s internátním ubytováním, zařazení do tříd v zařízení i mimo, nezakládá kontaktní rádius dětí pouze na prostředí domova. Všem dětem je umožňován denní vzájemný kontakt (sledováno, diferencováno), jsou respektovány jak kamarádké vztahy, tak i sourozenecké vazby. Děti jsou oslovovány křestními jmény, cíleně je posilována oblast citové výchovy - oslavy narozenin, jmenin, výročí. Významnější akce v průběhu roku (vánoční doba, letní prázdninová činnost apod.) si děti spolupřipravují a zajišťují. Odpovídající pozornost je věnována rozvoji komunikativních dovedností dětí, budování slovní zásoby, užívání vhodných společenských forem styku. Vztah dítě - pedagog není založen na direktivní podobě.

Oblast je hodnocena v pásmu spíše nadprůměru.

Další aktivity významně ovlivňující výchovně-vzdělávací činnost

Podíl na účasti řady sportovních i kulturních akcí je významný. Pracovníci se zúčastňují i vzdělávacích nabídek pořádaných akreditovanými odbornými pracovišti, jsou realizovány i výměny zkušeností - návštěvy zařízení podobného charakteru v regionu i mimo něj.

Mezi pravidelné akce patří účast na soutěžích (fotbalové turnaje, olympiády dětských domovů, sportovní hry - lehkooatletický čtyřboj, paralympiády ve stolním tenise, plavání apod.

V rámci plnění učebních osnov žáci absolvují pravidelně týdenní lyžařský výcvik, povinnou výuku plavání, školní výlety jsou spojovány s exkurzními návštěvami ve výrobních závodech.

Internátně je ubytováno jedno dítě vietnamské národnosti, problémy nejsou.

Zařízení umožňuje provádění praxí studentům středních a vyšších odborných škol (SPgŠ a VOŠ Prachatice, Jabok Praha), v několika případech i studentům vysoké školy - Zdravotně sociální fakulty JU v Č. Budějovicích.

Pořadatelsky domov organizuje i semináře (např. pro výchovné poradce a ředitele základních škol v okrese) s odbornou i správní náplní, pravidelná je účast ředitele (podle potřeby též i sociální pracovnice) na poradách, které připravuje územně příslušný DDÚ.

Úroveň spolupráce s příslušnými zainteresovanými orgány a pracovišti je věcně dobrá, častá, vyhovující.

Daný úsek má výraznou převahu pozitiv.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Zařízení spolupracuje s Úřadem práce v Písku (i odjinud), dosud odešli absolventi čtyř ročníků praktické školy - jejich pracovní zařazení je dobré. Daří se spolupráce s odbornými učilišti v regionu (přechod vhodných zájemců do přímé profesní - řemeslné přípravy), je využíváno i

kontaktů s bývalými svěřenci, kteří domov navštěvují. Hostilní projevy vůči danému zařízení, personálu či vůči sobě nejsou registrovány v nápadnějším rozsahu, případný výskyt negativních jevů mezi svěřenci je ihned řešen.

Ve spolupráci s Policií byla provedena analýza ve vztahu k možnému výskytu užívání nebo experimentování s drogou - vzorek 26 dětí - nyní ve stadiu vyhodnocování.

Situace odpovídající průměru.

Hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací práce je v souhrnu hodnocena jako cílevědomá, plánovitá, řízená, promyšlená. Velká péče je věnována otázkám předprofesní a profesní přípravy, daří se postupně budovat příznivější podmínky bydlení dětí („byť“) - úsek školy je vybaven dobře.

Zásadní vliv na pozitivně hodnocenou skutečnost má fakt kvalifikovaného přístupu pedagogických i ostatních pracovníků k naplňování poslání domova a především pak jejich vztah k dětem. Erudiční průprava se dále zlepšuje. Organizace, metody a formy výuky respektují individuální dispozice žáků, navštívené hodiny byly hodnoceny většinou velmi dobře, v jednom případě jako ještě vyhovující. V oblasti motivace, interakce a komunikace převažují pozitivní zjištění.

Výchovně vzdělávací činnost má velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vedení domova má zpracován záměr rozvoje zařízení na léta 1998 - 2000, je průběžně řešena otázka řady dílčích úkolů, perspektivně je plánována úprava půdních prostor pro potřeby praktické školy. Je počítáno s výraznější soustředěností péče o děti ve věku plnění povinné školní docházky v daných typech škol.

Roční i návazně výchozí krátkodobější plány odpovídají stanovené koncepci a poslání zařízení, priority dány.

Přípisem MŠMT ze dne 26. listopadu 1999, čj. 33 437/99-21 (dodatek zřizovací listiny č. 5) byl jako součást zařízení (Dětský domov a Speciální školy - přípis MŠMT z 22. září 1998, čj. 26 855/98-21) otevřen přípravný stupeň pomocné školy - účinnost od 1. prosince 1999.

Rozhodnutím MŠMT ze dne 26. listopadu 1999, čj. 21 842/99-21, byla provedena změna zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení (účinnost od 1. prosince 1999), stanoven přesný název, identifikátor, odloučená pracoviště (Milevsko, Písek - Mukařovského 2309 a K Háječku 224) a sdružované součásti s určením jejich kapacity (přípravný stupeň pomocné školy, pomocná škola, zvláštní škola, praktická škola, školní družina a školní klub, internát, dětský domov, školní jídelna).

Ředitel zařízení byl potvrzen ve funkci jmenovacím dekretem MŠMT ze dne 1. září 1994, čj. 16 633/94-27 a návazně pak přípisem MŠMT z 29. září 1998, čj. 27 245/98-26.

Vedení dokumentace odpovídá svým členěním ustanovení článku 6 instrukce MŠ ČSR číslo 29/1981 Sb., včetně rozšíření, kterým MŠMT ukládá ředitelům dětských domovů, zvláštních škol internátních a výchovných ústavů (dopis ze dne 16. září 1998, čj. 26 596/98-24) vést tiskopis „Oznámení o nadcházejícím propuštění“ - SEVT 49 042 0 - věstník MŠMT, ročník

LV, sešit 4, duben 1999.

Plánování je pojato jako ucelený systém, jsou vymezeny základní cíle, stanoveny priority - hodnoceno v pásmu spíše nadprůměru.

Organizování

Kompetence pracovníků jsou vymezeny věcně správně, zpracované pracovní náplně odráží potřebnou úroveň zabezpečení jednotlivých úseků chodu domova. Organizační schéma předpokládá čtyřstupňové řízení, má srozumitelnou podobu. Záznamy z porad dokládají zaměřenost ve vztahu k provozu zařízení. Pedagogické rady se konají v souladu se stanovenými zásadami - plnění uložených úkolů a časovost opatření je pravidelně kontrolováno. Seznámení je dokladováno podpisem pracovníků.

Přípisem MŠMT ze dne 10. listopadu 1999, čj. 14 374/99-24, byl udělen souhlas s experimentálním provozem rodinné buňky mimo objekt domova s tím, že po uplynutí dvou let bude ministerstvu předloženo vyhodnocení stavu. Úprava organizace vyučovací oblasti (zkrácení přestávek) byla provedena MŠMT dopisem (prostřednictvím Školského úřadu v Písku) ze dne 20. září 1999, čj. 27 887/99-22 (doporučované relaxační vsuvky realizovány).

Školský úřad v Písku pověřil zařízení organizací kurzů k doplnění vzdělání poskytovaného zvláštní školou - přípis ze dne 26. června 1997, čj. 555/97-Sch a následně pak prodloužením platnosti pověření ze dne 1. září 1998, čj. 148/98 (na školní roky 1998/1999 a 1999/2000). Je respektován pokyn MŠMT čj. 18 371/96-24.

Kompetentní pracovníci mají zajištěn přístup k potřebným informacím, jejich předávání se děje bez zbytečných průtahů. Ve smyslu ochrany osobních dat je postupováno v souladu se zněním odst. 1 § 20 vyhlášky MŠ ČSR č. 64/1981 Sb., uložení spisové dokumentace je vhodné a prakticky eliminuje možnosti nepřipadné interpretace či zneužití. Písemný kontakt se zákonnými zástupci dětí a příslušnými institucemi má odpovídající stupeň kvality.

V dokumentaci sociální pracovnice byl ověřen způsob vymáhání plateb ošetřovného a příspěvku - současný dluh zákonných zástupců činí 357 000,- Kč (maximální výše u tří sourozenců je 80 000,-Kč). Vše je řádně dokladováno, přezkoumávání příjmu rodičů je prováděno v půlročních intervalech (odst. 6 § 3 nařízení vlády č. 176/1996 Sb. - soulad).

Ve spisové dokumentaci dětí, které plní povinnou školní docházku v jiném typu školy nežli ve škole základní, jsou založena příslušná rozhodnutí.

V zařízení je v současné době umístěno 23 svěřenců s nařízenou ústavní výchovou, 3 svěřenci na předběžné opatření (z toho dva s prolongací - od 5. února 1999). Je plně respektována zásada příslušného kontaktu s orgány péče o děti a rodinu sociálních referátů, jde-li o pobyt svěřence v rodině (víkendy, prázdniny). U dětí na internátním pobytu (zvláštní škola - 6 dětí) je prováděn výměr úhrady odpovídajícím způsobem - dlužné částky v současné době nejsou.

Mezipřesuny mezi dětskými domovy nejsou prováděny, každá změna místa výkonu ústavní výchovy je konzultována s DDÚ v Homolích.

Výroční zpráva podává odpovídající reflexi stavu, její členění zahrnuje základní charakteristiku zařízení a jeho součástí, údaje o školní práci, úseku výchovy mimo vyučování, provozní a správní souvislosti. Přílohou je zpráva o hospodaření za příslušné období (v souhrnu soulad se zněním odst. 2 § 17e zákona č. 564/1990 Sb. v platném znění).

Organizační příprava složitějších období roku (letní prázdninová činnost) je prováděna včas (v době inspekce sledován způsob rozpracovávání na poradě vychovatelů).

Sledovaná oblast vykazuje velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel zařízení účelně využívá nástrojů operativního charakteru, je v denním styku s chodem domova a jeho dalších součástí, promyšleně a účinně deleguje pravomoci při zachování nezbytné míry následného ověření dopadu. Řešení aktuálních událostí není odkládáno. Při přijetí nového pracovníka je uplatňován systém určité garance zkušenějších spolupracovníků. Zpracovaný vnitřní platový předpis má výrazně motivační charakter - i z hlediska podpory růstu kvalifikace zaměstnanců. Kritéria přiznávání mimořádných odměn a výše nenárokových složek platu jsou promyšleně koncipována a pracovníkům známa.

V přímé práci s dětmi je jednoznačně podporován netradiční přístup, je využíváno i určité „zaměřenosti“ a speciálních dovedností pedagogických i nepedagogických pracovníků (oblast zájmové činnosti, organizace soutěží apod.).

Hodnocení pracovníků má jasný časový i obsahový rámec.

Způsoby vedení i principy motivací odpovídají potřebě zařízení - úroveň je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Základní schéma kontrolní činnosti ředitele a dalších vedoucích pracovníků je stanoveno, k rozšíření dochází při řešení aktuálnějších situací. Určitý princip zpětné vazby vytváří daný systém hodnocení stavu po měsíčním pobytu nového dítěte (rozbor a rozhovor s rodiči - vždy ve vztahu k potřebě dítěte).

Kontrola pedagogické dokumentace, spisové agendy související s výkonem ústavní výchovy, přímé výchovně vzdělávací práce i dalších úseků je prováděna v odpovídající míře, závěry stanoveny. Na poradách vedení jsou závažnější problémy analyzovány a určen další postup.

Uplatňovaný způsob kontroly má potřebný praktický dopad, odpovídá specifikce zařízení.

Hodnocení kvality řízení

Celkové pojetí řídicí práce odpovídá typu zařízení, jeho poměrně složité struktuře i místu v systému péče o děti s nařízenou ústavní výchovou a realizovaným internátním ubytováním (pondělí až pátek - zvláštní škola). V přímém uplatňování pravomocí je patrná uvážlivost, rozhodnutí mají analytický podtext, pravidla jsou jasná, způsoby hodnocení srozumitelné.

Výstupní doklady i korespondenční náležitosti mají velmi dobrou úroveň, prezentované informace a podklady mají validní vypovídací hodnotu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- zřizovací listina
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení
- jmenovací náležitosti ředitele
- plány práce na školní roky 1998/1999 a 1999/2000
- vnitřní řád
- výroční zpráva s doložkou o hospodaření
- personální struktura, úvazky, kvalifikovanost
- záznamy z jednání pedagogických rad, porad vedení a provozních porad

- týdenní plány přímé výchovné práce, systém služeb vychovatelů
- rozvrh výuky
- hospitační záznamy řídicích pracovníků, záznamy z jejich kontrolní činnosti
- dokumentace dětí, spisová agenda sociální pracovnice
- kronika zařízení

ZÁVĚR

Dětský domov se Speciálními školami svým prostorovým zázemím, strukturací a personální výbavou je schopen plnit své poslání v rámci územní působnosti na velmi dobré úrovni. Způsoby příjmu dětí, škála nabízeného vzdělávacího servisu, úroveň podmínek a systém práce, jsou postaveny na kvalitně promyšlených a stanovených pravidlech, zcela zřejmá je snaha pracovníků přiblížit prostředí i způsob života klimatu dobré rodiny. Daří se cíleně eliminovat některé negativní vlivy vnějšího charakteru, je dobře rozvíjen kontakt proškolených pracovníků zařízení s okresním protidrogovým koordinátorem (této oblasti se věnují bezprostředně tři pracovníci ve zvýšené míře), útěkovost není výrazná. Je rozvíjen nezbytný kontakt dětí se společenskou realitou - především prostřednictvím nabídky zájmových aktivit, sportu, kulturních akcí apod. Vnitřní život je organizačně pojat v systému, který vytváří i vhodný prostor k osobnostnímu rozvoji dětí, klidná atmosféra navozuje pocit bezpečí. Děti se mohou kdykoliv obrátit na pracovníky zařízení se svým domnělým či skutečným problémem, je podporován (v limitované míře) styk s rodinou. Potřebné parametry vykazuje i úsek zdravotnického zajištění, evidence podávání léků, doprovody k lékaři. Chod školní družiny významně přispívá k podchycení zájmu dětí, pomáhá překlenovat mezijas u docházejících či dojíždějících žáků. Stravovací úsek plní své úkoly velmi dobře.

Vedená kronika zařízení zachycuje chronologii událostí a dokumentuje i výraznější pozitivní nebo negativní náležitosti - domov vede svůj vlastní archiv.

Nedostatkem je trvalejší nenaplnění kapacity zařízení - v době inspekce zjištěn tento stav: zvláštní škola - kapacita využita ze 60%, pomocná škola z 80 %, praktická škola ze 40 %, kapacita přípravného stupně pomocné školy ze 42 %, lůžková kapacita domova ze 62 %, kapacita internátu pro děti zvláštní školy ze 60 %.

Výrazně pozitivní péče je věnována podpoře sourozeneckých vazeb - v dětském domově umístěno 15 dětí, v internátě 2 děti.

Přidělované finanční prostředky využívá vedení zařízení účelně, při prohlídce vybavenosti jednotlivých úseků pobytu dětí i provozních místností nebyla zjištěna ne hospodárnost. Realizované nákupy a pořízování materiálu odpovídá potřebě. Zařízení má k dispozici služební vozidlo - slouží především dětem (účast na akcích, výlety, víkendové a prázdninové pobyty, dosažitelnost, kontrola pobytů dětí u zákonných zástupců apod.)

Doporučení inspekce k další činnosti

- věnovat větší pozornost úpravnosti prostředí v ubytovací části zařízení
- iniciovat dořešení prolongovaných předběžných opatření soudů
- pro zlepšení přehledu a informovanosti sociální pracovnice, rozšířit její kontakt s bezprostředním rodinným zázemím svěřenců
- v personální skladbě vychovatelského sboru posílit mužský element

- zvážit v systému služeb vychovatelů skutečnost určité kumulace služby a volna - především z pohledu potřeb dětí
- erudičně posílit přípravu (hlavně vychovatelů) v oblasti psychoterapie či sociálně komunikativních technik (výcvikově)
- dále posilovat speciálně pedagogickou kvalifikovanost sboru
- zlepšit počítačovou výbavu, umožnit dětem přímou práci s počítačem (zájmový kroužek či jinak)
- hledat cesty k řešení nepříznivé situace ve využívání kapacity celého zařízení

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Zdeněk Slomek, v.r.
Člen týmu	Mgr. Vladimír Ira, v.r.

V Českých Budějovicích dne 22. května 2000.

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. května 2000.

Razítko

Ředitel školského zařízení	Podpis
	Mgr. Ladislav Klíma, v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školského zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují činnost ústavu a průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad: 397 01 Písek, Burgetova 52	2000-06-12	1115/2000
Zřizovatel: MŠMT, 118 12 Praha 1, Karmelitská 7	2000-06-12	1114/2000

Připomínky ředitele

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		K inspekční zprávě nebyly ředitelem zařízení podány připomínky.